

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att till lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft fogas en bestämmelse om att maxi- och minimibeloppet för den försumelseavgift som föreskrivs i nämnda lag vart tredje år ska justeras genom förordning av statsrådet så att

det motsvarar förändringen i penningvärdet. Samtidigt ska den nuvarande försummelseavgiftens minimibelopp höjas från 1 500 euro till 1 600 euro och maximibelopp från 15 000 euro till 16 000 euro.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2011.

MOTIVERING

1 Nuläge och föreslagna ändringar

Påföljden för försummelse av den utredningsskyldighet som föreskrivs i lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft (1233/2006), nedan *beställaransvarslagen*, är en försummelseavgift som påförs beställaren. Enligt 9 § 2 mom. bestäms försummelseavgiften till minst 1 500 euro och högst 15 000 euro. Avgiften ska betalas till staten.

Försummelseavgiften påförs om beställaren har försummat sin utredningsskyldighet eller om beställaren har ingått ett avtal med en näringsidkare som meddelats näringsförbud enligt lagen om näringsförbud eller med ett företag vars bolagsman, styrelseledamot, verkställande direktör eller annan person i därmed jämförbar ställning har meddelats näringsförbud. Försummelseavgift påförs dessutom om beställaren har ingått avtal trots att beställaren måste ha insett att den andra avtalsparten inte har för avsikt att fullgöra sina förpliktelser som avtalspart och arbetsgivare. Den sistnämnda bestämmelsen är tillämplig främst i sådana fall då beställaren visar tydlig likgiltighet, som kan observeras utifrån allmän livserfarenhet, inför det faktum att avtalsparten inte fullgör sina förpliktelser.

När försummelseavgiftens belopp bestäms beaktas graden, arten och omfattningen av försummelsen samt värdet av avtalet mellan beställaren och dennes avtalspart. Beloppet av försummelseavgiften varierar beroende på hur allvarlig försummelsen är. Bedömningen påverkas också av huruvida det är fråga om ett företag som endast har några anställda eller en beställare med hundratals anställda. Beloppet av försummelseavgift kan också påverkas av beställarens egen verksamhet, såsom graden av uppsåt eller likgiltighet inför de lagstadgade skyldigheterna. Om försummelsen kan anses vara ringa och om detta är skäligt med tanke på omständigheterna, kan man avstå från att påföra en försummelseavgift eller bestämma att den ska betalas till ett belopp som understiger minimibeloppet.

Försummelseavgiften påförs av regionförvaltningsverket som meddelar ett beslut som kan överklagas. Påförandet av en försummelseavgift förutsätter alltid att beställaren hörs, varvid beställaren kan framföra de orsaker som bidragit till försummelsen samt andra relevanta omständigheter. När arbetarskyddsmyndigheten utövar tillsyn över efterlevnaden av lagen har den rätt att av beställaren till påseende få de dokument som hänför sig till utredningsskyldigheten samt vid behov kopi-

or av dem. Som sådana dokument betraktas även underleverantörsavtal och avtal om hyrd arbetskraft. Beställaren får söka ändring i beslutet genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

Rätten att meddela beslut om försummelseavgift preskriberas efter två år. Preskriptionstiden räknas från att det arbete har avslutats som ett i lagen avsett avtal gäller. Om brott mot utredningsskyldigheten misstänks, ska ärendet behandlas i brådskanie ordning.

Lagen innehåller inte någon bestämmelse om regelbunden justering av försummelseavgiften för att avgiften skulle motsvara förändringarna i penningvärdet. Därför föreslås att en ny bestämmelse om detta fogas till lagen. Enligt den föreslagna nya 9 a § ska försummelseavgiftens maximi- och minimibelopp justeras vart tredje år genom förordning av statsrådet så att det motsvarar förändringen i penningvärdet.

Då beställaransvarslagen har trätt i kraft redan den 1 januari 2007 och försummelseavgiftens belopp aldrig tidigare har justerats, anses det nödvändigt att försummelseavgiftens maximi- och minimibelopp nu höjs genom den föreslagna lagen med ett belopp som lägst motsvarar indexjusteringarna under fyra år. Eftersom det dock är fråga om en lagändring har det inte ansetts ändamålsenligt att göra höjningen så att endast konsumentprisindexet används som beräkningsgrund för justeringarna. Av denna anledning föreslås att försummelseavgiftens minimibelopp höjs med 100 euro till 1 600 euro. Maximibeloppet föreslås bli höjt med 1 000 euro till 16 000 euro. Höjningen är något större än vad den skulle vara om den baserade sig på det kalkylmässiga konsumentprisindexet.

År 2009 uppgick antalet inspektioner som arbetarskyddsmyndigheterna förrättade med stöd av beställaransvarslagen i de olika delarna av landet till 789. I 60 procent av de inspekterade fallen upptäcktes brister av olika grad i fullgörandet av utredningsskyldigheten. Under den tid lagen varit i kraft har fram till den 31 augusti 2010 sammanlagt 238 beslut om påförande av försummelseavgift fattats, och det sammanlagda beloppet av påförda avgifter är 1 234 325 euro. Av detta belopp har visserligen 75 527 euro återbetalats

till följd av besvär hos förvaltningsdomstolen.

Den lägsta försummelseavgift som påförts för ett enskilt avtal har varit 800 euro och den högsta påförda avgiften 12 500 euro. Eftersom en inspektion som arbetarskyddsmyndigheten förrättar kan leda till påförande av försummelseavgift för fler än ett avtal, har det högsta sammanlagda belopp av försummelseavgift som på basis av en inspektion påförts en beställare således varit 20 000 euro.

2 Propositionens konsekvenser

Syftet med propositionen är att göra det möjligt att hålla försummelseavgiftens belopp på en nivå som motsvarar penningvärdet ända sedan lagens ikraftträdande. Eftersom försummelseavgiftens minimi- och maximibelopp höjs något kan det bedömas att höjningen av avgifterna också har obetydliga statsekonomiska konsekvenser.

År 2009 uppgick antalet beslut om påförande av försummelseavgift till 99 och de inkomster som staten fick av avgifterna uppgick till drygt 360 000 euro. På grund av höjningarna i avgiftsbeloppen kan statens inkomster beräknas öka i motsvarande grad med 6,7 procent, dvs. ca 25 000 euro.

3 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid arbets- och näringsministeriet. I samband med beredningen hördes social- och hälsovårdsministeriet, Finlands Fackföreningars Centralförbund rf (FFC), Tjänstemannacentralorganisationen rf (FTFC), Akava rf, Finlands Näringsliv EK och Företagarna i Finland rf. Samtliga remissinstanser understödde förslaget.

4 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft vid ingången av 2011.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft (1233/2006) 9 § 2 mom. samt
fogas till lagen en ny 9 a § som följer:

9 §

Försummelseavgift

Försummelseavgiften bestäms till minst
1 600 euro och högst 16 000 euro.

9 a §

Justering av försummelseavgiftens belopp

Maximi- och minimibeloppet av försummelseavgiften enligt 9 § ska justeras vart tredje år genom förordning av statsrådet så att det motsvarar förändringen i penningvärdet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 1 oktober 2010

Republikens President

TARJA HALONEN

Arbetsminister *Anni Sinnemäki*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft (1233/2006) 9 § 2 mom. samt
fogas till lagen en ny 9 a § som följer:

Gällande lydelse

9 §

Försummelseavgift

Försummelseavgiften bestäms till minst
1 500 euro och högst 15 000 euro.

Föreslagen lydelse

9 §

Försummelseavgift

Försummelseavgiften bestäms till minst
1 600 euro och högst 16 000 euro.

9 a §

Justering av försummelseavgiftens belopp

Maximi- och minimibeloppet av försummelseavgiften enligt 9 § ska justeras vart tredje år genom förordning av statsrådet så att det motsvarar förändringen i penningvärdet.

Denna lag träder i kraft den 20 .
